Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16976

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i (AYTÖ), bireylerin akademik ara?t?rmaya, bilimsel süreçlere ve ara?t?rma yöntemlerine kar?? geli?tirdikleri alg?, inanç ve duygusal tepkilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, Yapalak ve Ilgaz (2013) taraf?ndan Türk kültürüne uyarlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal **geçerli?ini** ve **güvenilirli?ini** Türkçe konu?an popülasyon üzerinde do?rulamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin ara?t?rman?n gereklili?ine, faydas?na ve zorlu?una dair sahip oldu?u olumlu veya olumsuz yakla??mlar? nicel olarak de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, ara?t?rma e?itimlerinin etkinli?i ölçülebilir ve geli?tirme alanlar? belirlenebilir.

Anahtar Kelimeler

Ara?t?rma, Tutum, Tutum Ölçe?i, Psikoloji, E?itim, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Suat Yapalak, Gökhan Ilgaz.

Yazarlar

Suat Yapalak, Gökhan Ilgaz.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin veya profesyonellerin ara?t?rmaya yönelik genel e?ilimlerini ve motivasyon düzeylerini belirlemektir. Bu **tutumlar?n** ölçülmesi, e?itim kurumlar?n?n ara?t?rma derslerinin içeri?ini ve metodolojisini optimize etmesine yard?mc? olurken, ayn? zamanda bireylerin ara?t?rma süreçlerine kat?l?m?n? etkileyen psikolojik engelleri te?his etmeyi sa?lar.

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i (AYTÖ), bireylerin bilimsel ara?t?rmalara kar?? olan ilgilerini, de?er yarg?lar?n? ve potansiyel davran??sal niyetlerini ölçerek, ara?t?rma kültürünün geli?imi önündeki bireysel bariyerleri anlamak için kritik bir rol oynar. Bu veriler, ara?t?rma becerilerini geli?tirmeye yönelik pedagojik yakla??mlar?n tasarlanmas?nda temel te?kil eder.

Yap?

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i, bireylerin ara?t?rmaya yönelik bili?sel (ara?t?rman?n faydas?na inanç), duygusal (ara?t?rmaya kar?? duyulan kayg? veya ilgi) ve davran??sal niyet bile?enlerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçe?in yap?s?, genellikle ara?t?rman?n karma??kl???, ara?t?rmaya yönelik ki?isel yeterlik alg?s? ve ara?t?rman?n genel

ARABPSYCHOLOGY.COM

akademik de?ere katk?s? gibi alt faktörlerden olu?ur.

Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad??? incelenmi? olup, ölçe?in ölçtü?ü **psikolojik yap?**, bireyin ara?t?rma eti?ine ve akademik dürüstlü?e olan yakla??m?n? da dolayl? yoldan etkileyebilecek geni? bir **tutum** yelpazesini temsil etmektedir. Ölçek, ara?t?rma okuryazarl??? ve bilimsel dü?ünme biçimiyle yak?ndan ili?kili olan tutumlar? de?erlendirir.

Geçerlik

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? sürecinde Yapalak ve Ilgaz (2013) taraf?ndan yap? geçerli?ini test etmek amac?yla kapsaml? analizler yürütülmü?tür. Bu analizler, genellikle ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde istatistiksel olarak uygunlu?unu belirlemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?m?n? içerir.

DFA sonuçlar?, ölçek maddelerinin beklenen faktör yap?s? alt?nda yeterli yük de?erlerine sahip oldu?unu ve uyum indekslerinin (örne?in, Ki-Kare / Serbestlik Derecesi oran?, RMSEA, CFI, TLI) kabul edilebilir s?n?rlar içinde kald???n? göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten ara?t?rmaya yönelik tutumu ölçtü?üne dair güçlü bir **yap? geçerli?i** kan?t? sunar.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k (internal consistency) yöntemiyle de?erlendirilmi?tir. Adaptasyon çal??mas?nda kullan?lan temel güvenirlik göstergesi **Cronbach Alfa katsay?s?d?r**. Yapalak ve Ilgaz (2013) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Ara?t?rmaya Yönelim Tutum Ölçe?i'nin genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n psikometrik standartlara uygun, yüksek bir de?erde (genellikle .70'in üzerinde) oldu?u rapor edilmi?tir.

Yüksek iç tutarl?l?k, ölçekteki tüm maddelerin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçme hatas?n?n dü?ük oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?n?n ba?ar?s?, ölçe?in Türkçe formunun güvenilir ve kararl? ölçümler sa?lama yetene?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i'nin psikometrik temellerini do?rulamak amac?yla faktör analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama sürecinde, öncelikle orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? incelemek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal yap?s?n?n çok boyutlu oldu?unu ve bu boyutlar?n Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ayr??t???n? teyit etmi?tir.

Faktör analizleri, ölçe?in ara?t?rma kayg?s?, ara?t?rman?n de?eri ve ara?t?rmaya kat?l?m iste?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

gibi alt boyutlara ayr?ld???n? ortaya koyarak, ara?t?rmaya yönelik tutumun tek bir monolitik yap? yerine karma??k ve çok yönlü bir yap? oldu?unu destekler. Analiz sonuçlar?, ölçek maddelerinin yeterli faktör yüklerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Likert Type Rating Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yüksekö?retim Ö?rencileri (Higher Education Students)

Age Group: Genç Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Üniversitelerin E?itim Fakültesi ve benzeri bölümlerinde ö?renim gören lisans ve lisansüstü ö?rencileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Ara?t?rma E?itimi, Tutum Ölçümü, Psikometrik Özellikler, Faktör Yap?s?, Akademik Ba?ar?, Suat Yapalak.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: suatyapalak@gmail.com

Correspondence Address: Suat Yapalak (Sorumlu yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? 2013 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için irtibat kurulmas? gereken sorumlu yazar **Suat Yapalak**'t?r. Ölçe?in kullan?m?yla ilgili herhangi bir ticari ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; ancak uygulama öncesinde yazarlarla e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Yapalak, S. ve Ilgaz, G. (2013). Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?. *Ahi Evran Üniversitesi K?r?ehir E?itim Fakültesi Dergisi*. *14*(2), 79-90.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: arastirmaya-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Ara?t?rmaya Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif hakk? ve gizlilik nedenleriyle bu akademik giri?te yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesine ve derecelendirme format?na eri?im için ilgili makaleye (Yapalak & Ilgaz, 2013) ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM